

W. STROHMAYER, *Das manisch-depressive Irresein*. Wiesbaden, J. F. BERGMANN. 1914. 69 bldz. Prijs 2.40 mark.

De door LOEWENFELD uitgegeven „Grenzfragen des Nerven- und Seelenlebens”, waarvan bovenstaand werkje het 98ste deel is, geeft, zooals bekend is, samenvattende overzichten voor meer ontwikkelde leeken. Met dit feit dient bij de beoordeeling rekening gehouden te worden: een streng wetenschappelijke maatstaf laat zich daar niet aanleggen. Zoo ook hier niet, waar STROHMAYER een overzicht geeft over de manisch-depressieve psychose, maar daarbij, zooals hij zelf zegt, „in allen Stücken” KRAEPELIN volgt. Den geneesheer, die KRAEPELIN's leerboek niet bezit en toch wel eens iets omtrent diens opvattingen der genoemde psychose, van haar omvang, haar verschillende sterk uiteenlopende klinische toestandsbeelden, haar verloop, oorzaken, prognose en behandeling lezen wil, kan dus bovengenoemd werkje alleszins worden aanbevolen, temeer waar schrijver toch ook nog wel iets omtrent de meening van andere psychiaters betreffende deze ziekte vertelt en hier en daar wijst op het gevaar van het opstellen van zulke veel (en mijns inziens ook velerlei) omvattende ziektebeelden. Want dit plaatsen in de kliniek van groote kisten, welke veel ziektegeschiedenissen kunnen bevatten, maar slechts met één enkel etiket er op, heeft niet enkel en alleen theoretische bezwaren, maar levert ook praktische gevaren voor prognose en behandeling op.

VAN DER TORREN.

Dr. A. SKUTETSKY und Dr. E. STARKENSTEIN, *Die neueren Arzneimittel und die pharmakologischen Grundlagen ihrer Anwendung in der ärztlichen Praxis*. Zweite, gänzlich umgearbeitete Aufl. Berlin. JULIUS SPRINGER 1914. 474 + X bldz. Prijs geb. 12 mark.

Onder de vele boeken en boekjes, die trachten, den practizeerenden geneesheer ter hulp te komen bij de keuze en de wijze van voorschrijven der geneesmiddelen, onderscheidt dat van SKUTETSKY en STARKENSTEIN zich door een eigenaardige en, naar het Ref. voorkomt, zeer gelukkige indeeling der stof. Daarbij geeft het meer dan het belooft, want ook de oudere middelen worden besproken bij iedere groep, met vermelding van hun voor- en nadeelen en van de gebreken, die aanleiding hebben gegeven tot het zoeken naar nieuwe middelen. Om den lezer in staat te stellen, daaruit een keuze te doen, wordt in het kort medegedeeld, wat proefnemingen en waarnemingen aan het ziekbed hebben opgeleverd, ook in ongunstigen zin, en een soms uitvoerige literatuurlijst bij ieder middel komt dengene tegemoet,